

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A ASEZAMINTELOR CULTURALE

ANUL 59 Seria II-a Nr. 454 | 8 pagini 15 bani | Mercuri 5 sept. 1956

Al. Andrițoiu

ȚARINI ROMÎNEȘTI

— fragment —

Țarini românești cu stăzlene
și cu maci de purpură, cu maci, —
fetele vi-s azi Cosinzlene
Feți frumoși vi-s foștii prunci săraci
vi se pier bordelele cu șlă,
vi se trec bordelele de lut.
Eid' olane roșii în arșiță,
Zidul e cu iederă-avăscut.
Vremea ni-l trifol cu patru fol,
nenorocul a fugit din țară.
Ciocirlia vremurilor noi
sule din oveze, dia secară.
Țarini românești cu grîu și dor,
Cînd îmi pierd privirea-n voi, mă bucur,
Că se tale brazdă de tractor
peste cîmpul străbătut de Bucur.
Că venlăm astăzi la cules cu
o combaină, unde-a mers încet
Car cu bol văzut de Grigorescu,
Car eternizat pe-un șevalet. —
Unde perși cu lăncii și săgeți
se pierdeau prin spice, de-a-ncățare,
unde zimbrul măcina vieți,
unde holda doarme-n ape clare,
unde dorm tătari și turci pe veci,
teutoni cu zvastici pe chipie, —
libertatea-n veacul douăzeci
Cilitoriu-ne-a gospodărie.

„DOINA PRIETENIEI“

sculptură de Irmgard Hatzak
(comuna Sebeș, regiunea Hű-
nedoara), lucrare expusă în
cadrul „Expoziției republicane
de artă populară“.

De curind s-a încheiat etapa I-a a celui de al IV-lea concurs, în cadrul căreia s-au întrecut peste 3600 formații corale, 1680 brigăzi artistice de agitație, 955 formații instrumentale, 11.200 soliști vocali, instrumentiști și dansatori și 1300 prezentatori de programe.

Actuala întrecere a formațiilor artistice de amatori de la sate s-a desfășurat în atmosfera unui nestăviluit avînt politic și de muncă, ce a cuprins masele pentru traducerea în viață a hotărîrilor celui de al II-lea Congres al partidului nostru. Fără a neglija tradițiile muzicale populare, vechile dansuri bătrînești, cîntecele înaintașilor muzicii românești, formațiile artistice au inclus în repertoriu opere ce propagă mărețul program de luptă trasat de partid oamenilor muncii de la sate — transformarea socialistă a agriculturii.

Brigăzile artistice de agitație s-au străduit în această etapă să ogîndească în programele lor problemele cele mai concrete ale satului, dovedind prin aceasta că stînt în legătură nemijlocită cu viața, cu actualitatea.

Din păcate însă în unele regiuni

INVĂȚĂMÎNTE, la sfîrșitul primei etape a concursului

ca Galați, Baia Mare, Iași, forurile conducătoare ale vieții culturale din regiuni și raioane au neglijat ca, pe baza experienței concursului precedent, să muncească pentru creșterea numărului brigăzilor artistice de agitație și pentru ridicarea activității acestora la un nivel corespunzător.

Etapa I-a a concursului a lăturit și creat în această perioadă o legătură mai strînsă și multilaterală între talentele din popor și maeștrii profesioniști ai artei, oameni de teatru, muzicieni, scriitori și poeți, coregrafi etc. — membri ai comisiilor de concurs. Trebuie amintit însă aici că unii specialiști au manifestat un dezinteres cu totul nejustificat față de concursul artiștilor amatori, nerăspunzînd chemărilor acestora de a-i ajuta, ca de pildă cei de la instituțiile de artă din Orașul Stalin, Baia Mare, Craiova. Filialele Uniunii Scriitorilor și cenaclurile literare n-au ajutat îndeajuns colectivele de creație ale bri-

găzilor de agitație. Neajunsurile din activitatea artistică de amatori dezvăluite în etapa I-a a concursului se datoresc, firește, în cea mai mare măsură, înulficentei preocupări a unor secții culturale regionale și raionale și comisii de concurs. Datorită lipsei de grijă a acestor foruri de îndrumare, unele formații artistice fruntașe și pre-

Cristea Pantazi

director general al Direcției Generale a Așezămintelor Culturale din Ministerul Culturii

Regiunea Autonomă Maghiară.

Desfășurîndu-se sub lozincă „Nici un cămin cultural în afara concursului“, marea întrecere de pînă acum a dovedit totuși o atenție masivă a artiștilor amatori de la sate, mult superioară numeric și calitativ concursurilor anterioare.

Ne găsim în pragul celei de a II-a etape a concursului, în cadrul căreia, între 1 octombrie 1956 și 31 martie 1957, vor participa echi-

pele de teatru, teatru de păpuși, recitatori și cîntători artistici. Pentru buna desfășurare a acestei etape, fiind seama de învățămîntele

primei perioade, sînt necesare o serie de măsuri în sprijinul muncii artiștilor amatori. Comisia centrală de concurs va trebui să trimită un număr cit mai mare de membri care să activeze comisiile regionale și, împreună, să sprijine formațiile care se vor prezenta la faza intercomunală, raională și regională.

Secțiile culturale și comisiile de concurs vor trebui să se ocupe îndeaproape de organizarea de cursuri scurte, seminarii, referate urmate de exemplificări practice, cu formațiile aflate în concurs.

Un rol important revine caselor raionale de cultură în ridicarea nivelului formațiilor artistice proprii, în organizarea birourilor metodice, în îndrumarea și ajutorarea echipelor căminelor culturale și colturilor roșii din g.a.c.

Să luptăm ca etapa a II-a a concursului care începe la 1 octombrie să constituie o nouă dovadă a forțelor de care dispune mișcarea artistică de amatori de la sate în sprijinul construcției economice și culturale, al fărîririi unei vieți noi, fericite și îmbelșugate, pentru poporul nostru.

O familie de artiști

Doă camioane încărcate cu bărbați și femei goneau pe drumul care duce spre Valea Mare. Coriștii din Gliganu se duceau să dea un concert în comuna vecină. În cabina unuia dintre camioane, stătea lângă șofer o bătrânică, cu părul alb, cu chipul brăzdat de cîte adînci. Dacă ai fi întrebat-o cîți ani are, ți-ar fi răspuns că nu de mult a împlinit 78. Nu cîntă în cor. Nici nu mai joacă, fiindcă n-o lasă un afurisit de reumatism.

Pufini știu însă, că pentru locuitorii din Gliganu (Costești), a devenit un obicei ca văduva Dumitru Rădulescu să nu lipsească de la nici o manifestare culturală de la cămin. La șezători își are locul ei în sală. Ba vine și la repetiții.

Bătrîna are o vorbă: „Dacă eu nu mai pot juca, în schimb joacă și cîntă copiii mei”.

„Copiii” Dumitrei sînt și ei de mult trecuți de vîrstă tinereții. Dumitru Rădulescu are 45 de ani bătuți. E animatorul corului. Voce de bas ca a lui mai rar. Cu Dumitru se sfătuiește dirijorul atunci cînd hotărăște zilele și orele în care trebuie să aibă loc repetițiile. La mobilizarea coriștilor îl ajută și frate-său, Zamfir. Bas bun și el. Celălalt frate, Nae Rădulescu, e tenor și cel mai bun recitator din Gliganu. Și dacă au ajuns oameni cu corul pînă la faza regională a concursului, apoi la etapa a doua, cînd se întrec echipele de teatru și recitatorii, ei vor ca măcar cu Nae Rădulescu să ajungă pînă la București.

Cu Nae nu se încheie numărul artiștilor amatori din familia Dumitrei. Că mai are bătrîna și 3 fete. Ioana e măritată cu Gheorghe Bran. Amîndoi sînt în cor. Ba Gheorghe face parte și din echipa de teatru.

Niculina și Andreica, celelalte două fete ale Dumitrei, cîntă și ele în cor, împreună cu bărbații lor.

Dacă stai să-și numeri, 9 membri din familia Dumitrei fac parte din formațiile artistice ale căminului. Dar îl uităm pe Ionel. Are 16 ani și e băiatul Andreicăi. A intrat de curînd în brigada artistică de agitație. „Colegi” în brigadă, îi are pe tatăl său și pe cei doi unchi, Dumitru și Nae Rădulescu.

Vasăzică, nouă, și cu Ionel zece!

T. LUNGU

SE DEZVOLTĂ MIȘCAREA ARTISTICĂ DE AMATORI

Mișcarea artistică de amatori de la sate cunoaște o tot mai mare înflorire, datorită condițiilor create de statul nostru democratic popular. Numărul formațiilor și al artiștilor amatori crește în fiecare an. La cel de-al III-lea concurs au participat 350.000 de artiști amatori iar la cel de-al IV-lea concurs numărul lor s-a ridicat la 400.000.

Căntători de comori

Izvor curat ca lacrima și mai prețios ca aurul... așa denumesc poezii bogăția folclorică. Spre acest izvor s-a îndreptat în urmă cu aproape doi ani prof. Gh. Ionescu de la Casa de creație din Ploești. A mers prin satele prahovene și a scos la lumină comori nedezvăluite încă, cîntece din bătrîni auzite. O dată cu scurgerea vremii tot mai mulți oameni au prins gustul de a căuta nestematele creației populare. Așa s-a născut un larg colectiv: fluierarul Iluță Popescu de la căminul cultural din Cătina, învățătorii Ion Petriceanu din Gura Teghii și Ilie Bobu din Posești, țărani muncitori Dionisie Ciuparu din Tega și cîntăreața Maria Miru de la căminul cultural din Bătrîni.

Poporul își făurește și își cîntă istoria. Iată cum a fost exprimată în versuri exproprierea moșierimii:

„M-am suit la munte-n zori
Și-am prins fulgerul din nori.
Și de sus din înălțime
Am izbit în boierime”.

Cîntăreața populară Ica Ionescu din Bătrîni a pus în viers duios și cald dragostea pentru viața nouă:

„Cînd eram în vremea mea
Republica nu era
Boierii mă injura
Logofetii mă bătea
De mă durea inima.
Acum am îmbătrînit
Republica a-nflorit
Iar eu am întinerit
Și ea crește tot mereu
Și cu ea sătucul meu”.

Multe din creațiile populare vestesc crearea de gospodării colective și realizările acestora. De la Nițu Gh. Ana s-au cules următoarele stihuri:

„Și-am zis verde foi de pruni
În comună la Bătrîni
Țărănimea s-a unit
Colectiv' a-nfăptuit”.

Acum, secția culturală a sfatului popular regional Ploești, în colaborare cu Casa de creație, pregătește editarea unei broșuri care va conține o culegere de folclor din această regiune.

A. CROITORU

Familia Rădulescu, din comuna Gliganu, în timpul repetiției echipei artistice.

„Atențiune, se repetă!”

Ecourile aplauzelor nu s-au stins încă, mai tremură ușor faldurile cortinei care s-a tras anunțînd finala primei etape a concursului și pe scenele căminelor culturale sătești au început din nou repetițiile.

De data aceasta e rîndul echipelor de teatru.

„Atențiune, se repetă!” — se aude în fiecare luni sau miercuri seara în căminul cultural din Lipănești, regiunea Ploești.

În sala de lectură un grup de tineri stă în jurul mesei. Au în față textul piesei „Vinătorii de doi iepuri” — piesă în legătură cu transformarea socialistă a agriculturii. Citesc pe rînd rolurile și dau replicile. Deocamdată cu șovăială, dar e și firesc pentru că lectura piesei a început nu de mult.

Pe scena încăpătoare săli de spectacole se repetă o altă piesă, „Cerere în căsătorie” de Cehov. Cei trei tineri artiști — Smaranda Matache, Ion Costache și Constantin Dumitrașcu — își cunosc rolurile și au început să se miște mai ușor în scenă. Din cînd în cînd o voce din sală îi întrerupe.

— Nu așa, Ionel. Fă trecerea prin fundul scenei și spune replica mai clar.

Regizorul dă indicații. Dar regizorul nu este altcineva decît Constantin Matache, tînărul director al căminului cultural. Pentru a putea pune în scenă piesa lui Cehov, el a discutat adesea cu actorul C. Motreanu, de la Teatrul de Stat din Ploești, probleme legate de mișcarea în scenă și de interpretare.

Echipa de teatru din Lipănești este cunoscută în împrejurimi unde a prezentat spectacole cu piesele „Gardul” și „Bărbatul fără opinci”. Echipa, formată numai din tineri, care la concursul trecut a luat mențiune pe țară, se pregătește acum cu sirguintă pentru cel de-al IV-lea concurs.

C. ANDREI

CARTI NOI

V. I. Lenin: Opere, vol. 30 (sept. 1919-aprilie 1920) E.S.P.L.P.

572 pag. — 7,50 lei

I. Bianu: Despre căile întăririi și dezvoltării gospodăriilor colective. Colecția „Probleme de economie agrară” E.S.P.L.P.

64 pag. — 0,85 lei

Nicolae Voiculescu: George Enescu și opera sa Oedip — E.S.P.L.A.

312 pag. — 6,20 lei

Nu la întîmplare-ci organizat. cu răbdare, convingător

Stoicănești este azi unul din satele regiunii Pitești care are un puternic sector cooperatist, deoarece mai mult de jumătate din numărul familiilor de țărani muncitori au intrat în gospodăria colectivă sau în cele două întovărășiri agricole. În ce constă cheia acestui succes? În primul rînd în aceea oă munca de lămurire și de convingere, organizată și condusă de comunistii din sat, s-a desfășurat nu pe sezon, ci zi de zi, iar în al doilea rînd, în faptul că în această muncă s-au folosit mijloace felurite și potrivite locului.

Colectiviștii înșiși, dintre care unii deputați comunali, precum și intelectuali din sat, care au făcut parte din echipele de agitație, au dus muncă de la om la om. De pildă, învățătorul Constantin Gh. Vieru a convins personal patru țărani muncitori să intre în colectivă și pe alți șase în întovărășire. Printre cei cămuriși a fost și Gh. I. Toloș. Discuțiile s-au purtat în jurul veniturilor obținute de țărani individual Gh. I. Toloș și cele ale colectivității lui Dumitru I. Prună (care înainte de a fi în colectivă avusese o gospodărie asemănătoare cu a lui Toloș).

— Ce e realizat Prună în urma nunciului făcută timp de un an în gospodăria colectivă? — i-a spus învățătorul lui Toloș. Iată, știu toți prea bine că și-a făcut casă nouă, și-a cumpărat aparat de radio și are altceca bucate făcută a putut să mai și imprumute lui Dumitru Oprea, Floarea Prună și altora. Tu — a continuat învățătorul — ce-ai obținut în același un muncind de unul singur? Atît cît să trăiești de azi pe mîine. Și-atunci, de partea cui este înțelepciunea?..

Și într-adevăr, nu mult după aceste stătuiri, Gh. I. Toloș a intrat și el în gospodăria colectivă.

În comuna Stoicănești există o echipă cultural-artistică ce întințează pe lângă căminul cultural. Din ea fac parte circa 100 de persoane: colectivști, întovărășiți, țărani muncitori cu gospodărie individuală. Echipa cultural-artistică și-a axat activitatea pe munca în vederea cooperativizării. Ea a pus astfel în scenă piese ca „Zestrea Ilenuței”, „Cresc oameni noi”, „Gazeta de perete” și altele. Dar punerea în scenă a unor piese, chiar dintre cele care dezbate probleme ale cooperativizării agriculturii, nu era suficientă; trebuia ca oamenii să vadă aceste piese, să le înțeleagă și să tragă învățăminte necesare. Iată de ce organizația de partid, cu ajutorul agitatorilor din sat s-a îngrijit ca ori de cîte ori se prezenta un spectacol, să invite în mod deosebit pe țărani muncitori cu gospodărie individuală. Mijloacele de mobilizare erau felurite: învățătorii aminteau copiilor la școală să nu uite că diseară se joacă o piesă la căminul cultural și să-și vestească părinții; la cooperativă gestionarul vorbea cu diferiți oameni, amintindu-le de spectacol; iar uneori se trimiteau oamenilor chiar invitații scrise.

Cu două luni în urmă, din inițiativă

va comitetului raional de partid, s-a ținut în Stoicănești o mare adunare populară. Au fost invitați aici țărani muncitori cu gospodărie individuală din comunele Radomirești, Crîmpoiaia, Seaca, Drăgănești, Văleni și altele. Programul adunării populare a fost bine întocmit. S-a arătat în primul rînd oamenilor felul în care s-a dezvoltat gospodăria colectivă din Stoicănești. Așa, de pildă, președintele colectivei, Dumitru Tudose, a vorbit despre întărirea economico-organizatorică a gospodăriei, iar colectivistul Dumitru Barabaș despre felul în care muncește și trăiește el în gospodăria colectivă.

Rezultatele adunării populare au fost cît se poate de bune. În cursul, în Stoicănești s-au înscris în gospodăria agricolă colectivă încă 56 de familii.

Și acum despre încă unul din mijloacele folosite cu succes în munca politică-educativă. Este vorba de centrul permanent de agitație întințat din inițiativa organizației de partid. Ce este acest centru permanent de agitație? Iată: o cameră mare, spațioasă, obișnuitele mese, scaune, iar într-un colț, un aparat de radio. Pe pereți sînt diverse grafice grăitoare, despre munca în gospodăria colectivă, despre ziua-muncă și valoarea ei, despre creșterea fondului de bază și influența lui hotărîtoare asupra creșterii bunăstării mate-

riale a colectivștilor. Apoi, pasă la loc vizibil, o planșă mare ce reprezintă schema de organizare a gospodăriei colective. Tot atît de importantă este și expoziția agricolă. Aici poate fi văzut un snop din grîul de soi bun cultivat de brigada iniția a gospodăriei: firul înalt, spicul mare, plin de bob; recoltă peste 2.000 kg la hectar! Alături, grîul cultivat de țărani muncitori cu gospodărie individuală Dumitru Ciobanu, Dumitru Joiță și Anilotel I. Popescu — snopi mici, cu spicul sîrac în boabe.

Afară, la intrarea în centrul de agitație, există un panou mare cu titlul: „S-au mai înscris în gospodăria colectivă și în întovărășiri” sub care sînt trecute numele celor noi înscriși. În ziua aceea pe acest panou erau trecute numele lui Ciobanu M. Pantelie, A. Rogojinaru, Gavrilă Andrei, I. Dobre și M. I. Anghel.

În fiecare după amiază, centrul permanent de agitație din comuna Stoicănești are un program bine stabilit. De acest lucru se îngrijesc organizația de partid și comitetul executiv al sfatului popular, în cadrul centrului de agitație se țin diferite conferințe despre foloasele muncii în comun, se fac audiții colective la radio care apoi sînt comentate, etc.

După cum am mai arătat, Stoicănești se numără printre satele cu un puternic sector socialist. S-a ajuns la acest succes tocmai pentru că deputații, învățătorii, colectivști de nădejde, în frunte cu comunistii, n-au lăsat ca munca de atragere a oamenilor spre gospodăria colectivă sau întovărășire să se facă la întîmplare, ci organizat, răbdător și convingător.

Reportaj de CORNEL SURU

Ne vom strădui să dăm AVANSURI BANEȘTI LUNARE

Pe Alexandru Aron, președintele gospodăriei colective din Laslea, raionul Sighișoara, l-am cunoscut în una din seriile săptămânii trecute, după ce făcusem un drum de câteva kilometri pe Valea Timavei și după ce străbătusem jumătate din satul acela ardelenesc cu case trainice, construite din cărămidă și acoperite cu țigă, alinate ca niște cetățui de-o parte și de alta a șoselei largi.

Știam că aici, la Laslea, colectivității primesc trimestrial avansuri în bani, și l-am întrebat pe președinte dacă este adevărat.

— Da, este adevărat, așa am și făcut până acum. Dealul, mai bun lucru ar fi să dăm chiar lunar avansuri în bani și ne vom strădui să facem și asta. Omul are nevoie să-și cumpere o haină, încălțăminte, lucruri trebuțoare în casă. Unii au copii la școală, sînt nevoi care nu suferă aminor.

— Cum ați ajuns să aveți venituri în bani în tot timpul anului?

— Răspunsul e simplu: ne-am străduit să creștem avulul obștesc al gospodăriei și să dezvoltăm aceste ramuri care aduc venituri în bani în tot timpul anului. Încă din primul an, con-

tinuă președintele, consiliul de conducere, sprijinit de organizația de partid, a hotărât înjghebarea unor ferme zootehnice

căror produse le vindem tot anul. În 1950 am cumpărat 5 scroafe și 100 de oi, iar în anul următor încă 376 de oi, 23 de scroafe țigătoare, un număr mare de porci, 43 de vaci mulgătoare, care dau o producție medie pe an între 2000-2200 kg de lapte fiecare, și o prișcă cu 42 de stupi.

— După cum s-ar părea, lucrurile au mers ușor.

— Nu, n-au mers de loc ușor. A trebuit să ne împrumutăm la Banca de Stat și apoi ne-am lovit de neînțelegerea unor oameni. Când în 1951 am propus vânzarea vacilor slabe și cumpărarea unor vaci de rasă, bune de lapte, s-au găsit unii care n-au înțeles rostul acestei măsurii. Nicolae Cucu, de pildă, sau Nicolae Ciorogara spuneau: ce nevoie avem să fim vacile în grajd ca pe niște cucoane și să nu le punem la jug?

— Și azi ce spune Nicolae Cucu?

— Azi este mulgător și colectivizat vrednic. Ce mai poate spune cînd numai în 1955, din vânzarea lapteului, noi am avut un venit de 109.000 de lei? În afară de aceasta avem 49 de viței pe care-i creștem pentru prăsilă, iar o parte pentru muncă.

— În afară de ferma de vaci și celelalte ferme zootehnice, pe ce vă mai bizuiți în această privință?

— Pe unele culturi care de asemenea aduc venituri bănești mari. Este vorba mai întâi despre grădina de zarzavat și cultura sfeclii de zahăr. De la 3 sau 5 hectare cîi cîștigăm la început, avem astăzi 15 hectare cu grădina de zarzavat. Produsele acestei grădini sînt contractate cu diferite unități ale aprozului sau cooperației, o parte, iar altă parte le vindem direct pe piață. Un venit bănesc mare ne aduce și sfecla de zahăr. În 1955, de pildă, am avut 26 hectare însămin-

țate cu sfeclă, iar producția la hectar a fost de 30.000 kg. față de 18.000 cîi era planificat.

— Cum ați obținut această depășire?

— Datorită lucrărilor de întreținere a pămîntului și grijii de a sîmula oamenii. De exemplu, împărțirea veniturilor s-a făcut la noi după cum a muncit fiecare brigadă, echipă și om în parte, iar banii rezultați din vânzarea sfeclei i-am împărțit astfel: cel luată din vânzarea celor 18.000 kg. de sfeclă — adică din vânzarea cantității de sfeclă planificată — l-am împărțit în mod egal tuturor colectivităților. Din banii luți pe surplusul de 12.000 de kg. de sfeclă am împărțit 60 la sută tutorei colectivităților, iar 40 la sută numai celor care au lucrat la cultura de sfeclă. Am făcut aceasta pentru ca omul să știe că interesul lui este să lucreze cu sîrg. Nu toate echipele au realizat celeași depășiri de plan, așa că fiecare a primit după depășirea lui. Nicolae Hampu, de pildă, și Gheorghe Schotsch au primit cîte 12 lei pentru fiecare zi-muncă, în timp ce alții care n-au realizat depășiri au primit doar 5 lei pentru ziua-muncă.

În concluzie, veniturile bănești necesare pentru avansurile trimestriale ne-au venit, anul trecut, din vânzarea lapteului de la ferma

de vaci din vânzarea porcilor și a porcelor, a mielilor și a produselor de lapte de la oi. Am vîndut apoi legume, semințe de legume, arpagic, sfeclă de zahăr etc. În 1955, numai cantinel școlii metalurgice din Sighișoara i-am furnizat un vagon și jumătate de carofi.

— Anul acesta ați dat avansuri în bani?

— Le-am împărțit acum câteva zile, de 23 August. Am rămas în urmă anul acesta din două pricină. Mai întâi cred că am făcut o planificare defectuoasă la începutul anului și am cumpărat prea mult material mărunț, care putea fi echilibrat potrivit nevoilor la zi ale gospodăriei: în al doilea rînd avem aici o socoteală care trebuie rezolvată. Mulți colectivități nu au case proprii, sînt veniți de prin alte părți și vor să și le facă. Pentru aceasta se împrumută la Banca de Stat, dar ca să se împrumute trebuie să fie acționari ai cooperativei de credit și economii din comună. Gospodăria noastră a depus la cooperative, pentru 320 de membri, cîte 220 de lei reprezentînd taxa de înscriere și partea socială a fiecăruia. În felul acesta oamenii s-au putut împrumuta de bani. Macarie Macinschi, Ion Constanția, Nicolae Crișan și alții au făcut împrumuturi de cîte 15.000 lei pentru case.

— Pentru viitor stă în atenția dvs. dezvoltarea continuă a avutului obștesc al gospodăriei?

— Bineînțeles. Nu de mult am pus în funcțiune un joagăr, care aduce venit gospodăriei, iar acum vom porni lucrările pentru ridicarea unei fabrici de țigă. Dezvoltarea avutului obștesc al gospodăriei este grija de competență a noastră și cu sprijinul partidului și al guvernului nostru vom face treabă bună.

Să fie anulată sentința de la Karlsruhe!

In Germania apuseană, guvernul federal de la Bonn a trecut la măsuri extreme și a pus în afara legii Partidul Comunist. Au făcut aceasta urmașii lui Hitler, socotind că-și vor putea mai lesne pune în aplicare politica revanșardă, însă n-au ținut seama ce imens val de protest va sfîrși în lumea întreagă a sentinței tribunalei din Karlsruhe.

Năimiții judecători au vestit că Partidul Comunist din Germania nu mai are voie să existe, ca și cum poți porunci zilei să se ascundă, vîntului să nu mai bată, soarelui să nu mai răsăre. Partidul Comunist din Germania, inima și mințea poporului german, a viețuit în vremuri și mai crîncene, cînd glasul popoarelor era mai greu de auzit. Astăzi însă, de la un pol la altul, pe întreg pămîntul, omenirea, ca un singur om, își spune răspicat cuviințul, protestează împotriva actului odios de la Karlsruhe.

La Bonn sosc zilnic mii și mii de telegrame, ca o grindină de proteste stîrnite de mirșava sentință. Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, partide comuniste și muncitorești, între care și partidul nostru, în declarațiile lor arată gravitatea situației create în urma sentinței de la Karlsruhe și își exprimă energic protestul.

Ziarele publice pagini întregi cu asemenea manifestări de solidaritate cu Partidul Comunist din Germania. Din U.R.S.S., China Populară, din toate țările socialismului, și din celelalte țări, milioane de glasuri de protest au și început să se facă auzite. Din Roma, ziarul „Unita” publică o declarație a comitetului executiv al Asociației naționale a partizanilor italieni. În Danemarca mișinguri de protest au loc pretutindeni, deși Danemarca este aliată cu Germania occidentală, participînd la pactul Atlantic Pină și ziarele burghize din R.F. Germană, ca „Frankfurter Neue Presse” speriește de urmările acțiunilor nesăbuite ale guvernului federal, încep să-și arate îngrijorarea.

În țara noastră, au loc mișinguri de protest în toate orașele și satele, în toate întreprinderile și instituțiile. Pretutindeni, cetățenii își manifestă solidaritatea cu Partidul Comunist din Germania și cer cu tărie anularea sentinței odioase de la Karlsruhe, care pune în primejdie pacea și securitatea lumii și unificarea pe cale pașnică a Germaniei.

Glasurile unite ale întregii omeniri vor birui, pentru că ele se ridică în apărarea vieții și păcii, pentru progres și cultură. De aceste sute de milioane de glasuri, guvernării de la Bonn trebuie să țină seama!

Adunarea de protest din comuna Afumați

Președintele sfatului popular, Ion Ceară, a deschis adunarea de protest a țărănilor muncitori din comuna Afumați, raionul Brănești, vorbind cu indignare despre actul provocator al guvernului federal de la Bonn, care a pus în afara legii Partidului Comunist din Germania.

„Cel care au dat sentința la Karlsruhe, n-au ținut seama de un lucru: că ceea ce s-a putut petrece în 1933 și după aceea, nu se mai poate petrece azi. Azi, în apărarea Partidului Comunist din Germania se ridică omenirea cinstită, progresistă, din întreaga lume. O sentință împotriva Partidului Comunist din Germania este socotită pe drept cuvînt un act îndreptat împotriva păcii și democrației, împotriva vieții. Noi nu putem să nu înfierăm acest act care amintește de vremea cînd Hitler a început pregătirea agresiunii fasciste. Să protestăm cu toată tăria și să cerem anularea sentinței de la Karlsruhe!”

S-a ridicat apoi din rîndurile ascultătorilor Gheorghe Obrișcă, om la vreo 40 de ani, care a spus:

— Am cunoscut războiul poate ca nimeni altul din comună. Doctorii au scos din mine 79 de schije, o mîină mi-a rămas pe undeva într-o luptă cu hitleristii. Știu că, comunistii au luptat întotdeauna și luptă pentru apărarea noastră, a oamenilor muncitori și pentru pace. Dacă în Germania apuseană guvernul federal a pus în afara legii Partidului Comunist, a făcut-o pentru că planurile acestui guvern, de remilitarizare și fascizare a țării nu se împacă de loc cu existența Partidului Comunist, care e împotriva războiului și luptă pentru o viață mai bună.

De aceea cer să fie anulată sentința de la Karlsruhe!

A luat cuvîntul după Obrișcă, profesorul Victor Abrușă, profesorul Victor Abrușă.

După fiecare vorbire, fețele ascultătorilor căpătau o altă înfățișare. Văduva Teodora Neagu părea să-și amintească de vremurile acelea cînd i-au adus vestea morții pe front a omului ei. Colectivistul Marin Vișan, poate retrăia luptele de pe Tisa. Ion Pena mare mutilat, gîndea poate la viața aceasta nouă care se înfiripă în Afumați. Toți își îndreptau gîndurile către îndepărtata Germanie, unde niște aventurieri politici încearcă să se pună de-a curmezișul mersului omenirii.

Motivarea de protest a țărănilor muncitori din comuna Afumați, citită de președintele sfatului popular, a găsit în suferințele acestor oameni un puternic ecou. Guvernării de la Bonn trebuie să țină seama de asemenea motiuni și proteste! Ele reprezintă vreaa a milioane și milioane de oameni!

De aceea cer să fie anulată sentința de la Karlsruhe!

A luat cuvîntul după Obrișcă, profesorul Victor Abrușă.

Convorbire cu președintele gospodăriei colective din Laslea

Președintele sfatului popular, Ion Ceară, a deschis adunarea de protest a țărănilor muncitori din comuna Afumați, raionul Brănești, vorbind cu indignare despre actul provocator al guvernului federal de la Bonn, care a pus în afara legii Partidului Comunist din Germania.

„Cel care au dat sentința la Karlsruhe, n-au ținut seama de un lucru: că ceea ce s-a putut petrece în 1933 și după aceea, nu se mai poate petrece azi. Azi, în apărarea Partidului Comunist din Germania se ridică omenirea cinstită, progresistă, din întreaga lume. O sentință împotriva Partidului Comunist din Germania este socotită pe drept cuvînt un act îndreptat împotriva păcii și democrației, împotriva vieții. Noi nu putem să nu înfierăm acest act care amintește de vremea cînd Hitler a început pregătirea agresiunii fasciste. Să protestăm cu toată tăria și să cerem anularea sentinței de la Karlsruhe!”

Anul 1933 nu se mai poate repeta!

Partidul Comunist din Germania a fost scos în afara legii printr-o sentință a tribunalului de la Karlsruhe. Sediile partidului au fost ocupate de poliție, s-a deslănțuit prigoana împotriva altor organizații democratice germane.

Guvernării de la Bonn calcă azi pe urmele lui Hitler. Ei pregătesc, împotriva voinței poporului german, reinvierea militarismului și lovesc cu premeditare în Partidul Comunist din Germania, crezînd că în felul acesta vor putea să-și ducă mai lesne la îndeplinire nebuneștiile lor planuri războinice. Se știe că Partidul Comunist din Germania a dus și duce luptă neînfricată împotriva remilitarizării Germaniei occidentale, de apărare hotărîtă a libertății, păcii și democrației. De aici și furia guvernării de la Bonn.

Sentința de la Karlsruhe este un semnal de alarmă. Fascismul se pregătește să fulbere din nou pacea în lume, să semene distrugerii, lacrimi și sînge.

Poporul german și odată cu el po-

oarele lumii se ridică hotărîte cerînd anularea sentinței de la Karlsruhe. Partidul Comunist German nu poate fi distrus printr-o hotărîre ticlucită a unui tribunal. Anul 1933 nu se mai poate repeta! Astăzi forțele democratice sînt mult mai puternice și mai unite, ca acum 23 de ani.

Noi știm ce înseamnă fascismul. În satul nostru, multe familii au pe cineva care nu s-a mai întors din războiul lui Hitler și Antonescu. Avuțiile țării noastre au fost supte de lăcustele hitleriste, care ne priveau cu îngimfăre și nimiciseră orice urmă de drepturi cetățenești.

Pentru că aceasta să nu se mai întimplă, imi alătur glasul la cererea de anulare a sentinței rușinoase de la Karlsruhe. Voința de pace și libertate a popoarelor va fi mai puternică și ea birui uneltirile militaristilor fasciști de la Bonn.

GH. POPENCIU
Învățător, satul Protosinghești, comuna Măgurele, raionul Teleajen, regiunea Ploiești.

PARTIDUL COMUNIST DIN GERMANIA TRĂIEȘTE ȘI VA TRĂI!

Oamenii muncii din țara noastră înfierăză actul brutal al interzicerii P.C. din Germania și cer autorităților de la Bonn să anuleze neîntîrziat nedreapta sentință de la Karlsruhe. În fotografiile: (stînga): Manifestația de protest a tineretului din Capitală; (dreapta): aspect de la adunarea țărănilor din comuna Popești-Leordeni, regiunea București.

Poetul țărănimii

La 8 septembrie se împlinesc 90 de ani de la nașterea lui George Coșbuc, „poetul țărănimii”, așa cum l-a denumit, acum mai bine de o jumătate de veac, C. Dobrogeanu-Gherea. Coșbuc a început să scrie versuri de timpuriu, fiind un fel de „artă poetică ambulată a satului”, după cum mărturisește el însuși.

Trăind mult timp în mijlocul țărănilor, el însuși fiu de țărăni din Ardeal, poetul este strâns legat de toate frământările satului, frământări care și-au găsit ecoul în versurile sale. Astfel, sub influența răzcoalelor țărănești din 1894, Coșbuc scrie puternicele poeme de revoltă „Noi vrem pământ” și „Doina”.

Pastelurile poetului sînt pline de dinamism, înfățișînd natura ca un nesecat izvor de energie și viață. Prin succesul volumelor sale „Fire de tort”, „Balade și idile”, „Cîntece de vitejie”, „Ziarul unui pierde-vară”, străbătute de o fierbinte dragoste de patrie și de un dor nestins de libertate, Coșbuc devine repede cunoscut și iubit de cititori.

Cu deosebită măiestrie cîntă Coșbuc sentimentul iubirii. De la fata care se pregătește „La oglindă”, sau se întilnește cu flăcăul prima oară „La pîriu”, de la cea care-și cunoaște iubitul după pocnetul bicului trecînd pe uliță „Pe lingă bol”, sau pînă la primele supărări din „Dragoste învrăjbită” ori la disperarea Ibovniciei părăsite,

„Poetul povestește cum a trecut o dată printr-un sat și a întilnit la o fîntînă câteva fete care-și citeau una din poeziile sale și „rideau de se stricau” — „Le-am cilit și eu citeva rînduri, — povestește poetul, — le-am zis o vorbă bună și am plecat încredințat că voi avea o dată mulți cititori...”

Din lirica lui George Coșbuc

N-au pat, n-au vatră!

N-au pat, n-au vatră și n-au masă,
Și-o spuză de copil în casă.
Sînt multe guri de săturat,
Sînt multe spețe de-mbrăcat.
Muncește gol o săptămînă
Să vad-un leușor în mină.
Și cînd să-l pule la chimir
I-l cere călărașul bir.
Atunci să vezi ce trai:
N-au foc în vatră, n-au mălai
Și flămînzesc și-nghiață,
Blăstem pe ei așa viață!
Și subprefectul e un cine,
Sărmanul ce-i mai rămîne?

Rea de plată

Eu vine de la moară:
Și jos în ulicioară

Punîndu-și sacul, iacă
Nu-l poate ridica
„Ți-l duc eu!” — „Cum?” — „Pe piață”
Iar ea, cuminte fată,
Se și-nvoiește-ndată.
Dece-ar și zice ba?

Eu plec cu sac-u-n spate.
La calea jumătate
Cer plata, trei săruturi.
Dar uite, felul ei:
Stă-n drum și se socoate,
Și-mi spune cite-toate.
Că-s scump, că ea nu poate.
Că prea sînt multe trei!

Cu două se-nvoiește
Iar unul mi-l plătește.
Cu-al doilea să-mi rămîie
Dateare pe-nserat.
Dar n-am să-l văd cit veacul!
Și iată-mă, săracul,
Să-l duc o poștie sacul
P-un singur sărutat!

„Țărăncă pe iarbă”.

NICOLA

TEZAUURUL NOSTRU

Tezaurul nostru de artă și istorie aflat la Moscova încă din 1916, unde fusese trimis spre a fi pus la adăpost de vrăjmașul care se apropia de Capitală, și care ne-a fost înapoiat acum de Guvernul Sovietic, cuprinde cinci sectoare de artă și cultură și se desfășoară pe o perioadă de șapte secole, începînd încă de la întemeierea principatelor românești, de pe timpul lui Mircea cel Bătrîn și chiar mai înainte, ajungînd pînă în preajma lui 1916.

se găsesc trei podoabe — una mai mare și două mai mici, care sînt stilizate și au capul de pasăre. Țărăni care au găsit în 1837 aceste piese de aur în munții Buzăului, la Pietroasa, văzînd capetele de pasăre le-au botezat cu numele popu-

manuscrite, chivoturi, ep hierestii, br artă unice, toate obiecte au fost păst vietici cu m redade acum sectă stare.

MARIUS BUNESCU
Directorul Galeriei Naționale din Muzeul de Artă al R.P.R.

Sectorul numismatic și arheologic al acestui tezaur cuprinde 35.000 de monede de aur, argint și aramă, cele mai vechi fiind din secolul VII înainte de era noastră și multe de pe timpul lui Alexandru Macedon, pînă către secolul XIX. Celebra noastră „Cloșcă cu pui de aur” se compune în prezent din 12 piese de aur împodobite cu pietre scumpe ce serveau ca podoabă și obiecte de cult regilor barbari trecători prin țara noastră, cu vreo 16 secole înainte de epoca în care trăim. Între acestea

de

lar care a devenit apoi celebru în toată lumea, de „Cloșca cu pui de aur”.

La început, cînd au fost găsite, piesele erau în număr de 24, dar trecerea lor prin mai multe milenii, pînă au fost descoperite de stat, a făcut ca jumătate din ele să se piardă.

În sectorul de artă feudală se află peste 900 de obiecte de artă veche bisericească: icoane, evangheliare ferecate în aur și argint cu pietre scumpe, cruci,

In sectoru allă pi senele se și expu printre care luri de Grî de Andreas alți artiști acestor ope la 1.350 și pînd de XVIII pînă Mare a noștința pe că Guvern să ne înap culturale d de speciali tehnicieni, mănunțime Acest teza tregească istoric al

GEORGE NESTOR

Iada rătăcită

— POVESTIRE —

Mătușa Glafira umbla prin ogradă după treburi, vorbind cu orădăniile sau bombănînd de una singură, cum îi era obiceiul mai ales de cînd îi murise moșneagul. Fecioru-său, Vasile, se nimerise o fire închisă, nu-i auzea glasul decît din an în paște, și-apoi el stătea mai mult pe cîmp și după alte interese, de-ale gospodăriei, căci pe altăcineva nu mai avea bătrîna. Nici nu se însurase pînă la anii lui, destul de mulțiori pentru un flăcău cu casă, chipeș și iscusit la treabă.

Soarele astîntise și bătrîna pîndea cele nouă găini să se aciuze și să le mute apoi una cîte una în coșterea lor.

Vasile, fecioru-său, era dus pe Corbasca să-și vadă griul semănat acolo, de-i copt sau nu, căci cei din gospodăria colectivă începuseră seceră de cîteva zile. Pînă să vină el și pînă să se liniștească cele nouă găini pe crăcile prunului, bătrîna se repezi în grădină unde avea prîponită o iadă. Se îndreptă cu pași grăbiți spre locul unde știa că bătuse țarușul, dar în locul acela nu se zărea nimic.

— Hai-a-a, c-a fugit iada! se tîngui mătușa Glafira, iscodind cu privirea în toată grădina și pornind apoi cu pași mărunți de-a lungul gardului. Nu putu afla nimic pînă la urmă decît două zăbrele scoase din cuie și cîteva fire de păr agățate într-o așchie.

— Pe-aici a fugit iada! — mai zise ea cu spaimă în glas, apoi se întoarse repede să intre în casă, să-și schimbe cătrînta și să plece prin sat s-o caute. În graba ei, cum umbla cu ochii în pămînt, cînd urca cele cîteva trepte, nici nu-și văzu feciorul care stătea mai încolo pe prispă. Il auzi strigînd-o:

— Mamă!
— Ai venit? se oprî scurt bătrîna, întorcîndu-se spre dînsul.
— Griul îi copt, dar mare lucru nu-i de dînsul.
Mătușa Glafira, cu gîndul în altă parte, nu luă în seamă vorbele bătatului.
— A fugit iada, Vasile. A rupt gardul și-a ieșit în drum, blestemata.

Flăcăul se ridică sprinten auzînd vestea. Cîteva clipe privi cu părere de rău la bătrîna.

— Păi așa, mamă?
Alta spuse, dar pentru mătușa Glafira vorbele astea însemnau o întregă ocară: „Vezi, mamă? Am toată nădejdea în

2 IADA RĂTĂCITA

matale, te las colea să ai grijă de casă, de găini și de iadă. Eu umblu peste tot, muncesc ogorul, îți aduc toate la picioare și cînd colo n-am încredere nici cît într-un plod, că orice plod ar putea păzi o iadă, mai ales prîponită”.

Vasile nu-i spusese nimic din toate acestea, dar mătușa Glafira cam așa ceva înțelesese din cele trei cuvinte ale feciorului zgîrcit la vorbă. Il urmări cîteva clipe cum ieșe în drum, cum rămîne în fața porții nehotărît încotro s-o apuce, apoi cum pornește cu pași mari spre poarta țarinii.

Lui Vasile Savu nici prin gînd nu-i trecea că iada ar putea rămîne rătăcită pe undeva, să n-o mai găsească. Ținea la dînsa ca la ochii din cap. De cîte ori se scula dimineața, la iadă se ducea mai întîi să vadă ce face. Seara, cu toate că era sătulă din timpul zilei, îi mai ducea și pentru noapte un braț de volbură sau de frunze, cărat tocmai de pe cîmp, de pe unde muncea el. Cînd o auzea behăind prin ogradă îi creștea înima de bucurie și se juca cu dînsa de cîte ori avea răgaz. El ținea la iadă pentru că-i amintea de un lucru tare frumos din viața lui, îi amintea de Paulina, fata lui Alec Potîngă.

Trecuseră aproape doi ani de cînd Vasile legase dragoste cu Paulina. Se întîlniseră mai întîi la hore, apoi, în unele seri, sub nucul din coasta casei lui Alec Potîngă, iar mai tîrziu chiar acasă la ea. Atît mătușa Glafira cît și Alec Potîngă se învolseră ca Vasile și Paulina să se ia, căci se potriveau și la hărnicie și la avere. Băiatul avea casă, fata era frumoasă și vrednică. Era pe la începutul verii și nunta se hotărîse în toamnă cînd ieșe plinea nouă și se coc strugurii.

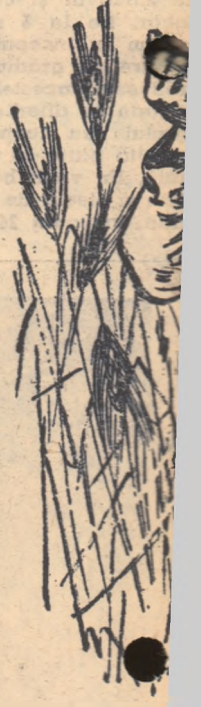
Alec Potîngă avea o capră care-i fătase un led și-o iadă. Într-o zi, mătușa Glafira, duclîndu-se pe la viitorii cuscri, văzuse iada și tare-i plăcuse cum zburdă și cum sare de pe prispă casei jos și de jos iar pe prispă.

— Ți-o dau dumatăle, cuscră, eu îmi opresc ledul, — a zis Potîngă. — Și-așa aveam de cînd s-o trec la zestrea fetii. De-acu, se cheamă că treaba e aproape făcută.

S-a întîmplat însă ca în vara aceea să se petreacă în sat unele lucruri care-au cam ales pe oamenii unii de alții. Aproape patruzeci de gospodării au început să se miște pentru a face o gospodărie mare, oamenii au început să se adune, să-și hotărască stringerea pămîntului în colectiv. Alec Potîngă s-a înscris pentru colectivă de la început. Vasile Savu nici n-a vrut să audă de asta. De aici a început a se clătina prietenia dintre Vasile și viitorul socru.

— Dacă nu vii și tu cu noi în colectivă, nu ți-o pot da pe Paulina, — îi spusese Potîngă.

Vasile ținea la Paulina, era lîngă inima lui, dar n-avea destulă înțelegere și încredere pentru munca în colectiv. Gîndul lui era să mai aștepte un an, doi, să vadă ce fac ceilalți, cum o scot ei la capăt. Mamă-sa, mătușa Glafira, nu-l îndemna nici într-un fel. „Dacă Potîngă nu mă vrea de ginere decît colectivist, înseamnă că n-are încredere în mine ca om și de

aceea nu-mi dă jinase Vasile, d nu-i mai ceruse ducă.
Trecuse un a prima roadă de sile Savu se su

COMORI și FRUMUSEȚI

redate țării

POPAS IN ISTORIE

Este vorba despre tezaurul restituit statului nostru de către Uniunea Sovietică. Săliile fostului palat regal au devenit neîncăpătoare pentru aceste comori de artă ale trecutului. N-am de gând să fac în rândurile ce urmează o inventariere, o descriere a fiecărui lucru, a fiecărei picturi. Chiar dacă aş dori s-o fac, nu aş reuși nici să le înșir pe toate. Mă gândesc numai la un mic popas în trecut, în istorie. Căci tezaurul, înainte de toate, reprezintă trecutul, istoria, începând din timpurile cele mai îndepărtate, pierdute în negura vremilor și pînă în zilele premergătoare epocii noastre.

Fiecare lucru expus își are o istorie a lui, o legendă. Fiecare epocă își are treptele sale de dezvoltare, oglindite în obiectele tezaurului. Acest lucru se vede începând cu monezile și sfîrșind cu broderiile și bijuteriile. Privești la toată această bogăție și un glas lăuntric începe a depăna firul crîmpeiilor de istorie... Îți vin în minte legendele cu „Cloșca cu pui” din cărțile de citire din școala primară, lecții de istorie despre neamurile germanice care au lăsat urme în pămîntul țării noastre, năvălesc imagini din lumea tracă, greacă și romană, din Persia și cetățile coloniștilor de pe tărîmurile Mării Negre și Mediteranei. Prin fața defilează un cîrd de căpetenii romane, împărați dornici de lux și prădăciuni, de desfrîu și cuceriri; defilează preoți, episcopi și mitropoliți îmbrăcați în odăjdii de aur și pietre prețioase; defilează un sir întreg de domni din țările dunărene, de principii din Ardeal; defilează robii și roabele, clăcașii și lobagi, țărînimă săracă, căreia domni nu i lăsa decît ochii ca să plîngă... Relievel macedonene ne aduc în amintire vestita „Alexandria” pe care o știau pe din afară bătrînii din sate, ne amintesc de vremea copilăriei celor ce am trecut pragul vieții, celor ce merg spre bătrînețe, cînd încălecam o prăjină și alergam prin sat stîrnind cîinii și colbul, cînd credeam că zburăm pe Ducipalul lui Alexandru Macedon. Și ura amintirilor din istorie îți aduc pe Traci, Dați și Romani... Amintirea lor vorbește din vitrinele pline cu monezi de tot felul din fostul palat regal... Baniul lui Lysimach, banii lui Traian, banii lui Decebal,

bani și iar bani... Pentru acești bani, pentru bogăție este ucis Lysimach, regele Tracilor de către Dromichete, regele Dacilor; pentru cele 150.000 kilograme de aur este cuprinsă Dacia de către împăratul Romanilor, Traian, iar Decebal se otrăvește, neputînd suporta rușinea de-a cădea în robia cotropitorului din Rîm. Drumurile pe care Romanii au cărat aceste bogății se mai văd și astăzi. Dacă ar avea glas aceste drumuri să ne spună cît aur, cîți robi și cite turme au curs spre Roma!

Privind monezile lui Lysimach

de DUMITRU CORBEA

mi-am adus aminte că acum cîțiva ani, la Cazanlic, în Bulgaria Populară, am vizitat cripta funerară în care se presupune că ar fi fost înmormîntată căpetenia Tracilor. După armele și bogăția găsită, după fresca pictată în ulei pe pereți, nu încap nici o îndoielă, istoricii spun că nu putea fi decît un conducător înmormîntat — și încă unul din cei mai de seamă regi! Fresca stă mărturie vie, document scris despre viața, obiceiurile și moravurile Tracilor, frați buni cu Dacii. Fresca reprezintă o căpetenie tracă, un rege, poate fi și Lysimach, luîndu-și rămas bun de la soția în clipa plecării la război, bind tradiționala cupă de vin, iar robii strunesc caii cel aprigi, înhămați la carele cu două roți, ori pregătiți de călărie; soția plînge și așteaptă soțul, lucrînd, alături de roabele sale, la diferite lucruri de uz casnic. Crîmpeie din aceste legende au fost găsite și pe unele monezi macedonene, nu știu dacă monezile din tezaurul nostru înfățișează asemenea aspecte din viața triburilor barbare străvechi. Nici figurile domnilor din Țările Românești nu rămîn uitate, parcurgînd cu privirea tezaurul. Monezile lui Mircea cel Bătrîn îmi amintesc versurile lui Eminescu din Scrisoarea a III-a, după înfățișarea lor modestă, ca însuși bătrînul, simplul și demnul domn muntean.

— „Tu ești Mircea?”
— „Da 'mpărate!”

— „Am venit să mi te-nchin,
Să nu schimb a ta coroană într-o
ramură de spin!”
— „Orice gînd ai, împărate, și ori
cum vei fi sosit,
Cît sintem încă pe pace, eu îți zic:
Bine-ai venit!
Despre partea închinării însă, Doamne,
să ne terji;
Dar acu' vei vrea cu oaste și război
ca să ne corji.
Ori vei vrea să faci întoarsă de
pe-acuma a ta cale,
Să ne dai un semn și nouă de mila
Măriei-Tale...
De-a fi una, de-a fi alta... Ce e scris
și pentru noi,
Bucuroși le-om duce toate, de-a fi
pace, de-l război!”

SAVA HENȚIA:

„Ciobănașii”. lumeni întregi.

Îți iau privirile odăjdiiile bisericesti, lucrate în fir de aur bătute în pietre scumpe. Te uimesc cărțile scrise cu litere slavonești, ferecate în argint și aur.

Cît sînge a curs, cite lacrimi s-au vărsat pînă ce s-au adunat altele bogății? Urmașii robilor de ieri, urmașii clăcașilor și lobagilor, au intrat în stăpînirea odoadelor fărînte de mîinile înaintașilor, de mîinile muncitoare. Iată: dorobanșii, inverșunații luptători de la Grivița și Plevna, țărani și țărîncile lui Grigorescu, încălziți parcă de un foc lăuntric, scrutează zarea, scrutează vremile întunecate prin care întrezăresc o licărire îndepărtată, unde deva într-o pădure, unde pe un cîmp

pe care pasc turme de oi, unde se aude cîntînd o doină de jale, apoi o horă vijelioasă de triumf și bucurie... Cu picioarele goale, în zdrențe, ei privesc și disprețuiesc capetele încoronate cu diamante și aur... Coroana lor e bolta cerului, iar diamantele lor sînt stelele și florile de cîmp... Cîntă buciume în munți. Poporul de robi și clăcași tresare. Strălucește luca-fărul de seară pe cer... Defilarea, și amintirea, popasul în istorie ia sfîrșit.

Ca încheiere aș vrea să mai adaug: tezaurul ne arată cine am fost, ce putem fi și cu ce comori de artă națională putem contribui la viața spirituală a

DRESCU:

U
cădelnițe,
tîminte ar-
sături de
etc. etc.
e artă care
amenii so-
fiindu-ne
mai per-
plastică se
ile de-
stră... ale-
și categorii.
multe pic-
de Aman.
an și mulți
i. Numărul
ă se ridică
date inces-
secolului

ria și recu-
ostru aflînd
c a hotărît
ceste valori
amenii săi
invățați și
saseră în a-
restauraseră.
acum să în-
al artistic și
astre.

A RĂTĂCITA

3

am să mă înșir și gata”, se încăpă-
lui tot la Paulina rămăsese. Potîngă
apoi și nici el nu se dusese să i-o

unci, colectivii își strîngeau acum
celele semănate cu grîu în toamnă. Va-
sa de rău pe Potîngă și pe colectivă,

IADA RĂTĂCITA

4

încît nici nu mai voise să stea de vorbă cu dînsul și nici de cele ce fac colectivii nu voia să audă. Nu trecuse niciodată să le vadă holdele și de altfel nici nu credea că lanurile lor ar fi mai altele ca de obicei. Cu Paulina se întîlnea rar prin sat, nu se opreau să vorbească, dar inima lui se strîngea de fiecare dată cînd o vedea și, după cum auzise, și ea se gîndea la dînsul ca și mai înainte.

La toate acestea se gîndea Vasile Savu în vreme ce umbla pe ulițe, iscodind prin grădinele oamenilor să-și găsească iada. În cele din urmă ajunse la marginea satului unde se întîlni cu Dragomir Dron.

— Ascultă nea Dragomire, — opri el omul în cale, — nu cumva ai văzut încolo o iadă?

— A ta era! — Am văzut-o, mă, o fugărea Nicușor a lui Petrea Cîrcel prin lanul colectivelui.

„Fir-ar al diacului de Cîrcel” blestemă flăcăul în gînd și porni mai departe pe drumul de cîmp.

De o parte și de alta a drumului se vedea pînă departe cîmpul galben de spice, iar pe alocuri miriște și clii de snopi. El nu mai fusese pe aici din toamna trecută. Nu avusese treburi în partea asta a cîmpului, ogorul lui era în coasta cealaltă a satului, pe Corbasca, și-și încapătînase să nu calce pe ogoarele unde lucra tatăl Paulinei și Paulina. Acum își căuta iada și n-avea cum face altfel.

Se vedeau grupuri de oameni care isprăviseră treaba pentru ziua aceea și erau gata să pornească spre case. Alții veneau pe drum, înaintea lui. Se întîlni mai întîi cu Aristide Mihăilă, cu nevasta și fata acestuia. În urma lor venea Paulina și Marga Grosului, pe care Vasile le văzu de-abia cînd dădea seara bună lui Aristide. Nu se bucură de loc că se întîlni cu Paulina pe tarlalele colectivizatorilor și vru să se abată, să intre în lan, dar Aristide Mihăilă îl opri:

— Da' ce faci tu p-acia, Vasile?

— Caut o iadă — răspunse scurt flăcăul, grăbit să scape de dînsul. Paulina însă se apropiase. Auzise răspunsul flăcăului, și ca și cum între dînsii nu s-ar fi întîmplat nimic, se apropie degrabă și-i vorbi lui Vasile parcă bucuroasă că-l poate ajuta cu ceva.

— Iada ta, Vasile, s-a rătăcit prin grîul nostru, o fugăreau copiii. Acu' îi-au prins-o oamenii și-au legat-o de o căruță să îi-o aducă acasă. Am cunoscut-o eu că-l a ta.

Flăcăul își roti privirea să vadă căruțele, dar căruțele nu se vedeau nicăieri. Fata îi pricepu căutarea.

— Căruțele n-au plecat încă. Du-te că-s în vîlcea, la stejarul trîsnit.

Paulina, țără altă vorbă, plecă împreună cu Marga Grosului după Aristide Mihăilă. „Iada ta”, gîndi Vasile la vorbele fetei. „Parcă nu-l iada lui tată-său, parcă i-am plătit-o cu ceva. Am să mă duc să i-o dau înapoi și gata”.

IADA RĂTĂCITA

5

Ca să scurteze din drum, spre stejarul trîsnit, flăcăul trecu pe miriște, apoi intră în lanul de grîu nesecurat. Spicele îl loviră în piept și flăcăul se opri locului.

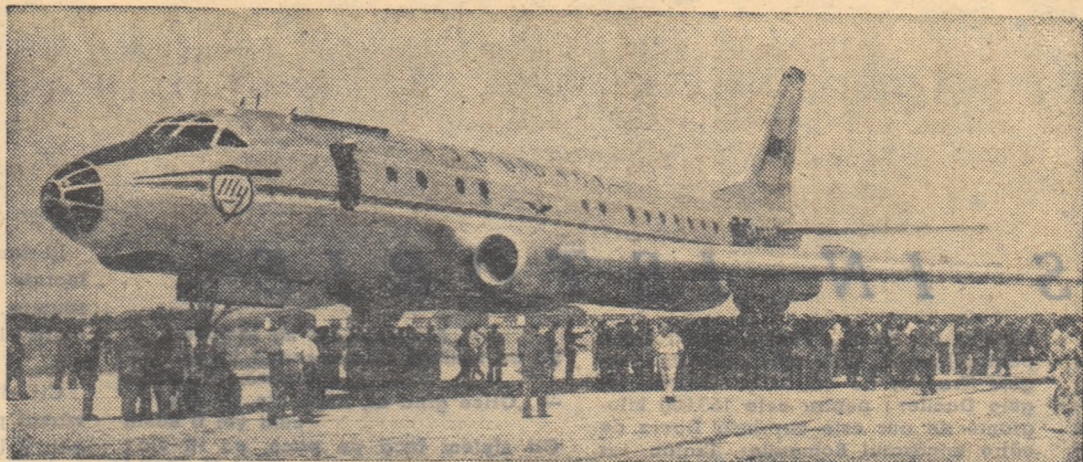
De jur împrejurul lui spicele roșcate stăteau aplecate, grele de rod. Paiele erau curate, frumoase, fără pic de rugină pe ele. Vasile își aminti de anii lui mai tineri, de pe cînd era copil-landru și pînă hăt, încoace, tîrziu, că în fiecare vară umbla prin bucățile oamenilor sau cerceta snopii tatălui său, să aleagă paie frumoase, curate, pentru împletit pălării. Ii plăcuse întotdeauna să facă pălării trainice din paie de grîu, dar în nici un an nu izbutise una, așa cum ar fi vrut el. N-a avut cu ce, niciodată. „Ce mai împletitură aș face eu din asemenea paie” se gîndi pentru cîteva clipe. Se aplecă și începu să mîngie un fir de grîu, plimbîndu-și degetele asprite spre virful paiului și cu gîndurile învălmășite prinse în palmă spicul roșcat. Îl rupse domol și începu să-l frămînte. Boabele mari, plevușca și țepii stărlmați îi umplură căușul mîinii. Vasile Savu începu să le schimbe dintr-o mîină în alta suflînd peste ele, vînturîndu-le. Fără să-și dea seama de ce vru să numere boabele mari, pline, dar înțelegînd că lucrul nu-i tocmai ușor ridică mîna și mirosi grîul din palmă ca pe o floare. Apoi îl aruncă în gură, îl mestecă încet și-l înghiți cu piositate, ca pe o împărtășanie.

Întotdeauna a iubit Vasile spicele de grîu, așa cum s-au bucurat de ele toți muncitorii de pămînt, de cînd se află țărînul și de cînd se află grîul pe pămînt. Întotdeauna țepii spiceilor au mîngiat chipul pîrlit de soare al lui Vasile, cînd flăcăul stătea aplecat verile, pe arșită, la secerat. Holda i-a bătut genunchii, dar pieptul nu i l-a bătut niciodată. Ani de zile poloaagele s-au dăruit brațelor lui și s-au lăsat strînse în cîngătoarea snopului. Poate că și grîul din jurul lui s-ar lăsa strîns de brațele lui, dar asta nu se poate deocamdată. Grîul lui este pe Corbasca, măruntel și ușor de legat, că l-ar putea strînge în snopi și mamă-sa, mătușa Glăfira. Pentru Vasile asemenea holdă ar fi potrivită: să facă din ea niște snopi așa cum vednicia brațelor lui știe să facă.

Gînduri neîmplinite se învălmășeau tot mai multe în mîntea lui Vasile Savu. Rămăsese pe loc, acolo între spicele care-l priveau parcă și se mișcau ca niște ființe vii, flăcăul nu mai văzu amurgul care se lăsase, nu mai văzu căruțele colectivizatorilor, care trecuseră pe drum, spre sat, ducîndu-l și iada acasă.

În inima lui își făcea loc tot mai mult, creștea ca un răsărit de soare aprins, dragostea veche pentru Paulina. Vasile Savu nu vedea amurgul care-l înconjurase, se vedea pe diasul și pe Paulina mergînd alături, printre spicele acestea care-l bătă-teau în piept, unde-l bătea și inima.

DE TOATE pentru TOTI

TU-104

De curind, știința și tehnica sovietică au dobândit unul dintre cele mai mari succese realizate în ultima vreme în întreaga lume în aviația comercială de transport. Este vorba despre avionul TU-104, conceput și realizat de renumitul constructor sovietic, acad. A. N. Tupolev, avion menit să asigure pasagerilor siguranța în timpul călătoriei, parcurgerea distanțelor lungi într-un timp foarte scurt și condiții excepționale de confort. TU-104 înțepe toate performanțele cunoscute până acum în privința avioanelor de transport. Pentru a vă da și mai

bine seama de acest lucru, vă dăm mai jos câteva date în legătură cu construcția, caracteristicile și capacitatea lui:
— De la începutul proiectării sale și până la primul zbor a trecut numai un an.
— Avionul este perfect aerodinamic și cîntărește peste 54 de tone. Este prevăzut cu două turboreactoare fiecare a câte 6700 kg. împingere și poate transporta, la o distanță de 3000-3200 km. fără escală, 70 pînă la 90 de pasageri. Zboară normal la peste 10 km. înălțime, cu o viteză de 800-830 km. pe oră, viteza maximă fiind de 1000 km. pe oră. În interiorul

avionului este o temperatură de 20° C, iar umiditatea rămîne constantă, indiferent de temperatura din exterior. Are un sistem modern de aerisire și condiționare a aerului. Pereții sînt termoizolați și elegant captușiți.
— TU-104 are 3 saloane pentru pasageri, 1 bufet-bar și o cameră specială pentru poștă. Fotoliile extrem de confortabile pot fi așezate în diferite poziții (după voința pasagerului), prevăzute cu lămpi individuale și aparate de oxigen.
— Echipajul avionului este compus din 6 oameni: doi piloți, un ofițer de navigație, un radio-telegrafist, o însoțitoare de bord și un inginer de bord.
— TU-104 este în întregime radiofocat. Pilotul poate chema prin telefonul interior pe oricare din membrii echipajului, sau poate transmite prin radio o comunicare în toate compartimentele avionului.

Noi mașini agricole

● De curind, uzina de tractoare din Stalingrad a construit un tractor special DT-57 care poate executa lucrări pe terenuri de coastă (cu o înclinare chiar pînă la 20 de grade). Acest tractor poate fi folosit la lucrări agricole și forestiere. Prin utilizarea tractorului DT-57 productivitatea muncii la aceste lucrări este de 20 de ori mai mare față de cea obținută prin metodele obișnuite de lucru pe terenuri de coastă.

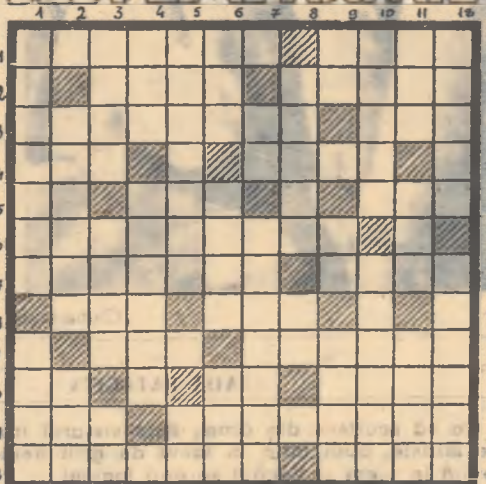
● Uzina de tractoare din Celiabinsk a realizat prototipul tractorului S-80 B2, special construit pentru executarea lucrărilor agricole pe terenuri mlăștinoase.

● Institutul Unional pentru construcția mașinilor agricole a proiectat o nouă batoză de cîneșă MLK-4,5, care a și fost pusă în fabricație.

Cuvinte încrucișate

Orizontal: 1. Nu e în apele lui. — Oleacă mai frumos decît dracul! 2. Prezent! Prezent! — Mîncă din zori și pînă-n seară și tot nesătulă e. 3. E cu restul la gură — (pl). — Bolesc 4. Planșă. — Iți tin călea. 5. Apartament. — Solicită. — Și el vorbește. 6. Nici în car, nici în căruță. 7. Duse la apă. — Era necăjit. 8. Nume feminin. — Răsărit. 9. Interjecția lui Stan Pățitu. — Curge cu firșita. 10. Cub la firșit. — Pronume.

DE LA LUME ADUNATE

— Ca țierea. 11. Teavă. — Dau cu căciula în ciini. 12. Cu-o falcă-n cer și alta-n pămînt. — Asociația științifică a inginerilor și tehnicienilor.
Vertical: 1. — Călcă pe urmele lui tată-său. — Ardeiat. 2. Cît ai bate în palme. — E un om să-l pui la rană. 3. De-ar ști omul ce-ar..., dinainte s-ar păzi. — Poate fi de carne sau de pește. — Prima consoanță a alfabetului. 4. E uncoară tare. — Albie mică în care se frămîntă piinea. 5.

Iși mușcă degetele. — Barbu Vasilescu. 6. Ține loc de chemare. — Tipa, tipa legănată (pl) — A da cu mîna prin coape (în sens de a fura). 7. Pronume. — Cînstire. 8. A mișca din urechi. — Pronume. 9. Două vocale. — Toc fără coadă. — A-și lua catrafusele. 10. — Bate cîmpii. — Runt din soare. 11. Strigă: de bucurie. — Îl are și drumul și mîna. — Tăiați de la rădăcină. 12. Vorbește din an în paște. — Stă ca un țap logodit.

Citiți și știți că...

...la 21 martie, ziua este egală cu noaptea pe tot pămîntul și că acest fenomen, numit echinoxul de primăvară, marchează începutul primăverii astronomice?
...temperatura soarelui atinge o cifră uriașă: 6.000 de grade?
...pe globul pămîntesc trăiesc 1.500.000 feluri de animale și 500.000 feluri de plante?
...Dunărea are o lungime de 2.860 km. și 120 de afluenți?
...aerul de la suprafața pămîntului este de 770 de ori mai ușor decît apa și că aerul dintr-o sticlă de un litru cîntărește mai puțin decît apa dintr-un degetar?
...suprafața pămîntului este de 509.950.714 km. p., dintre care circa 149.030.000 km. p. (29 la sută) ocupă uscatul continentelor și insulelor și circa 361.000.000 km. p. (71 la sută) ocupă mările și oceanele?
...inima omului — acest mic și neobosit organ — pompează în fiecare zi 10.000 litri de sînge, iar într-un an 3.500.000 litri?

Să cunoaștem LEGILE TARII

● Buletinul Oficial al Marii Adunări Naționale a R.P.R. nr. 22 din 4 august 1956, publică Decretul pentru completarea art. 6 din Decretul nr. 124/952 asupra impozitului agricol. Comitele executive ale sfaturilor populare raionale au dreptul să mărească sau să micșoreze cu pînă la 30 la sută normele de venituri mijlocii pe fiecare sat, însă venitul impozabil fixat pe întreaga comună trebuie să rămînă același.
● Colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri al R.P.R. nr. 39 din 14 august 1956 publică modificarea Hotărîrii cu privire la contractarea de legume, semințe de legume și fructe. Producătorii care vor încheia contracte pentru producerea de semințe de legume vor fi scutiți de cotele obligatorii pentru suprafețele contractate și însămînțate. Suprafețele cultivate cu semințe de legume se scad din suprafețele arabile socotite la predarea cotelor obligatorii.
Pentru suprafețele contractate pe anul agricol 1956, se prevăd următoarele reduceri de impozite: pentru contractele încheiate pe termen de un an, 50 la sută reducere; pentru cele încheiate pe mai mulți ani, o reducere de 100 la sută.
Aceste reduceri se acordă numai acelor producători care livrează produsele la termenele, în cantitățile și calitățile prevăzute în contract.

Roșii nefierte la sticlă

Alegem roșii nepătate și tari, dar coapte, le tăiem în bucăți și le amestecăm ușor într-un vas curat, în care am pus sare după gust și un gram de salcilaț la fiecare kilogram de roșii. Umplem imediat sticlele cu roșiile și zeama lor, înfundăm sticlele cu dopuri curate, fierți în legie și uscate bine, apoi păstrăm sticlele la rece.

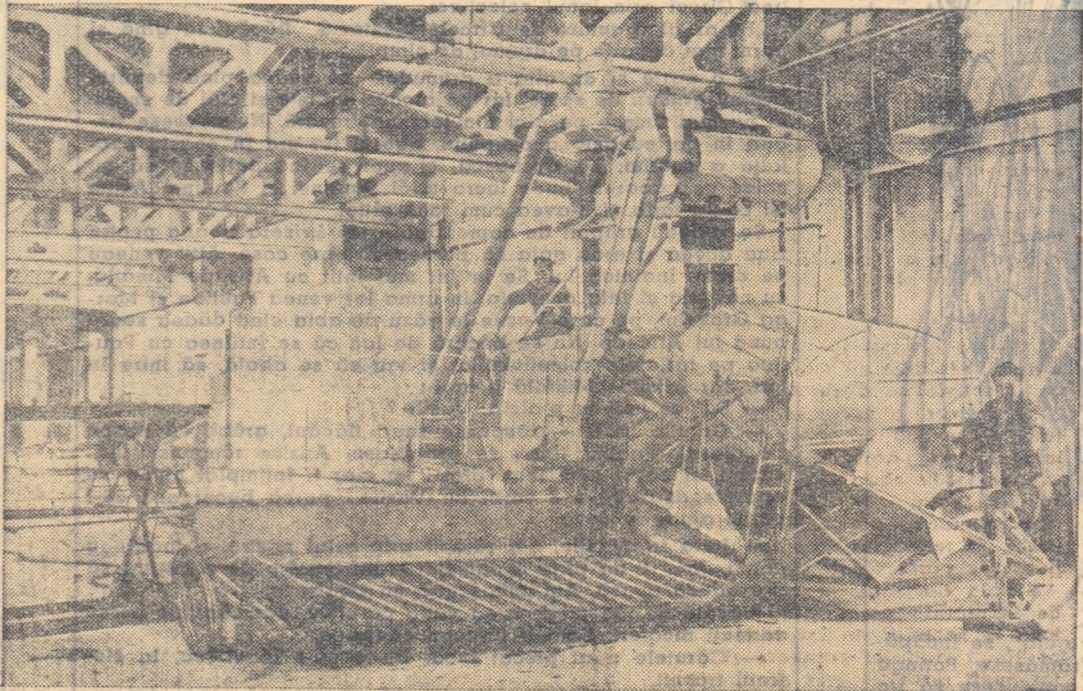
Salată de vinete la borcan

Alegem vinete tinere, fragede, le coacem pe spuză pînă devin moi și le curățăm, fără să miuem mîna în apă. Apoi le întindem pe un fund de lemn, le desfacem fișii și aplecăm fundul ca să se scurgă zeama amară din ele. Sărăm fișiiile de vinete și le așezăm apoi în borcane. Pentru ea să nu

rămînă nici un gol de aer, pe măsură ce le umplem, batem fundul borcanului pe latul palmei. Nu umplem însă borcanele pînă sus, ci lăsăm un gol ca de trei degete. Le acoperim cu ulei de salată și presărăm deasupra sare și un vîr de cuțit cu salcilaț. Legăm apoi borcanele la gură cu hirtie celofan sau cu bășică de bou și deasupra cu pînză. Le păstrăm la rece, fără a le mișca din loc.

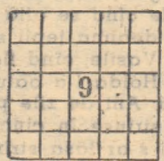
COMBINA ROMÎNEASCĂ C. 1

Combina C.1 — primul tip de combină romînească de recoltat cereale, mîndria inginerilor și muncitorilor de la Uzinele „Semănătoarea” din București. Rezultatele date în această campanie de vară de către cele 100 combine C.1, trimise pe ogoare spre experimentare, au dovedit din plin calitățile combinelor romînești. Ea seceră, treieră, separă boabele de paie și de pleavă, le triază pe 4 calități și le depozitează în saci, în același timp. Combina recoltează cite 8—10 hectare pe zi.

TRUCURI

Careul cu cifre

Inscrieți, în fiecare pătrat din careul de mai sus, cite o cifră de la 1—9 în așa fel încît ele să nu se repete pe aceeași coloană și să obțineți alt pe orizontală, cit și pe verticală și pe cele două diagonale totale de 25.

Magie matematică

În timpul liber, vă întîlniți cu prietenii, discutați, glumiți. Vă vom arăta un joc distractiv pe care să-l propuneți celor din jur.
Cereți mai multor tovarăși să-și aleagă în gînd sau să scrie fiecare — fără să vă arate — cite două numere, unul mai mare decît celălalt cu o unitate (de exemplu: 5 și 6, sau 7 și 8). Rugați-i apoi să înmulțească fiecare număr cu el însuși, să scadă rezultatul mai mic din cel mai mare și să vă spună restul. Apoi spuneți-le că veți ghici numerele pe care le-au ales. Cum procedați? Foarte simplu: scădeți din suma pe care v-au spus-o cifra 1 și împărțiți restul la 2. Aflați astfel numărul mai mic. Apoi, adăugînd cifra 1, la numărul cel mai mic, aflați și numărul mai mare. Încercați!

DISTRACTIVE

Sala de lectură a bibliotecii căminului cultural din Biala-Stalinsko.

Un cămin cultural cu tradiții revoluționare

Căminul cultural „Vasil Petleșcof” din orașelul Brațigovo e declarat cămin cultural fruntaș. Este o distincție bine meritată!

Istoria căminului cultural din Brațigovo este istoria luptelor populației din această parte a țării, istorie plină de bravură și demnitate, cu pagini luminoase, eroice. Înființarea lui e strâns legată de avântul popular spre libertate, de numele marelui patriot revoluționar bulgar Vasil Petleșcof.

Petleșcof atribuia căminului cultural un rol de căpetenie în lupta pentru deșteptarea poporului și educarea lui patriotică. Astfel, în 1872 el construiește, cu mijloace proprii, clădirea căminului cultural din Brațigovo, care devine curând locul de întâlnire al concetățenilor lui progresiști. Aici se țineau în fiecare duminică conferințe, se citeau ziare, se discuta asupra evenimentelor politice și culturale.

O dată cu creșterea nemulțumirii populare împotriva cotorpitorilor turci, cu creșterea avântului revoluționar al brațigovenilor, se dezvoltă și activitatea căminului cultural. Această activitate atinge culmea în țara și primăvara anului revoluționar 1876, după constituirea comitetului revoluționar din Brațigovo.

Vestita revoltă a poporului bulgar din aprilie 1876 este înăbușită în sânge de asupritorii turci. Căminul cultural din Brațigovo își pierde conducerea de odinioară, oamenii se răzlețesc, avutul căminului cultural e distrus și activitatea lui încetează pentru o vreme.

Sub denumirea „Deșteptătorul”, că-

de N. Toneva

colaborator literar al revistei „Citaliște” din R.P. Bulgaria

minul cultural din Brațigovo reînvie în 1887. În jurul căminului, se unesc toți brațigovenii studioși. Vin însă războaiele și activitatea căminului cultural începe să lincezească.

La câțiva ani după revolta poporului bulgar din septembrie 1923, căminul cultural din Brațigovo începe din nou să activeze. În anii următori, căminul cultural „Deșteptătorul” devine un centru al luptei antifasciste. În ciuda prigoanei deslănțuite de fasciști, „Deșteptătorul” desfășoară o activitate de masă folositoare: aici sînt crescute cadre tinere pentru partid, iar de pe scena căminului cultural se strigă lozinci revoluționare. Deseori conferințele și spectacolele sînt interzise de poliție, dar un conferențiar este înlocuit cu altul, o piesă cu alta... Sentințele tribunalelor fasciste lovesc fără alegere în bravii revoluționari din Brațigovo. Activitatea căminului cultural nu slăbește însă.

După victoria populară din 9 septembrie 1944, căminul cultural din Brațigovo poartă numele lui „Vasil Petleșcof”. Activitatea căminului se desfășoară în spiritul tradiției revoluționare. Biblioteca și-a sporit numărul volumelor și al cititorilor. Căminul cultural are și o echipă de teatru, întemeiată încă de pe vremea lui Vasil Petleșcof.

Anul acesta, cu ocazia aniversării a 100 de ani de la înființarea căminelor culturale din Bulgaria, căminul cultural din Brațigovo a prezentat cu mare succes comedia lui Bronislav Nusici, „Doamna ministru”. Cercul de agitație compus din 23 de membri nu-și întreprinde niciodată activitatea.

Căminul cultural are un rol însemnat în viața social-culturală a orașelului. Astfel, cu prilejul campaniei pentru înjghebarea gospodăriei agricole cooperatiste de muncă din Brațigovo, activiștii căminului cultural au întocmit placarde, diagrame, lozinci, au executat programe bogate și variate la radio. Conducerea căminului cultural a avut din timp grijă să procure cărți de literatură despre viața nouă a țărănimii muncitoare.

Azi, cînd intri în Brațigovo, privirea îți este atrasă, înainte de toate, de o construcție mare, care se conturează pe fondul verde închis al munților. E noua construcție a căminului cultural, ridicată în anii puterii populare și care va fi dată în folosință la 7 Noiembrie, în cinstea aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

POPORUL BULGAR SARBĂTOREȘTE ziua eliberării sale

ȘCOALĂ DE TIP NOU de GH. ANGHELOV

În paginile presei pedagogice din multe țări, vești înalte adesea vorbindu-se despre școala de 7 ani din satul Rupți, raionul Luncaviț, regiunea Plevna. Această școală, înființată în urmă cu 30 de ani, a devenit un centru de atracție nu numai pentru directorii și colectivele didactice din R.P. Bulgaria, dar și pentru mulți învățători și pedagogi din țările străine.

Școala din Rupți este o școală de tip nou, cu gospodărie harnică, cu organizație sindicală, organizație de pionieri și un colectiv format din părinți.

Încă de la intrare, vizitatorul este plăcut impresionat de frumusețea localului școlii, așezat într-o minunată grădină cu flori, cu plante decorative, garduri vii și bănci. Nu lipsesc de aici nici terenurile de sport prevăzute cu tot felul de utilaje sportive.

O realizare frumoasă a școlii o reprezintă muzeul, care cuprinde câteva sute de exponate de zoologie, botanică, mineralogie, fizică, chimie, geografie, istorie etc. Aici copiii au posibilitatea să cunoască flora și fauna țării lor, trecutul istoric și geografic și alte diverse lucruri folositoare. Școala de la Rupți dispune de asemenea de un mare număr de aparate pentru îndelungatele practice ale elevilor. Metoda orolilor de lucru manual și a orolilor de lucru practice în atelierul școlii sau pe parcelele agricole experimentale este folosită de conducerea școlii ca o cale bună de urmat pentru legarea învățămîntului de activitatea practică.

Toate acestea se datoresc în bună măsură directorului Vasile Hristov, prin a cărui școală au trecut aproape 600 din gospodarii satului.

Munca neobosită a tovarășului Hristov și a cadrelor didactice pe tărîmul educației și învățămîntului, ca și activitatea obștească pe care o desfășoară, a dat frumoase rezultate. Nu există inițiativă a satului la realizarea căreia să nu participe în mod activ cadrele didactice. În schimb satul răspunde în mod activ școlii. Nu există inițiativă a școlii, la realizarea căreia să nu participe părinții copiilor.

Școala din Rupți a devenit loc de învățătură pentru mulți reprezentanți ai secțiilor de învățămînt de pe lângă sfaturile populare și pentru mulți directori de școli, care după întoarcerea în satele lor generalizează experiența înființată a acestei școli.

La 9 septembrie poporul prieten bulgar sărbătorește Ziua eliberării. Cu 12 ani în urmă, la 9 septembrie 1944, în condițiile înaintării victorioase a armatelor sovietice, poporul bulgar a răsturnat dictatura fascistă, s-a rupt din lanțurile asupririi hitleriste. Bulgaria a devenit o țară liberă și independentă, iar poporul bulgar singurul stăpîn al avuțiilor patriei. Dolsprezece ani de putere populară au schimbat fața acestei țări. Poporul bulgar se mîndrește cu uzinele, fabricile și hidrocentralele înălțate în acești ani, cu rodnicia ogoarelor înfrățite. Vecinii și prietenii noștri bulgari sînt oameni noi, luminați, neînfricați constructori ai socialismului. În satele R.P. Bulgaria mai bine de 75 la sută din țărani muncitori au pornit pe făgașul socialismului, s-au unit în cooperative agricole de muncă. Pretutindeni, în orașe și sate, se dezvoltă o vie activitate culturală.

Activitatea artiștilor amatori

Partidul comunist și puterea populară din Bulgaria poartă o deosebită grijă ridicării continue a nivelului cultural și politic al celor ce muncesc. Una dintre formele de manifestare a acestei griji este crearea și întărirea formațiilor artistice de amatori.

Astăzi în Bulgaria nu există așezare unde să nu fie un colectiv artistic de amatori. Colectivele artistice de amatori ale sindicatelor, în număr de 1.500, cu peste 50.000 de membri, crează condiții de odihnă și recreare plăcută celor ce muncesc în întreprinderi și uzine.

La sate, formațiile artistice sînt grupate în jurul căminelor culturale. În ultimii ani a avut loc aici o simțitoare creștere a numărului acestor for-

mații. Astfel, de unde în 1947 nu existau decît 444 de colective artistice pe lângă căminele culturale, astăzi, au ajuns să fie 3.333 de colective teatrale, 1.877 de coruri, 1.815 echipe de dans și 527 de orchestre.

Luată la un loc, în in-

de Rașco Petrinski
colaborator literar la revista „Citaliște”

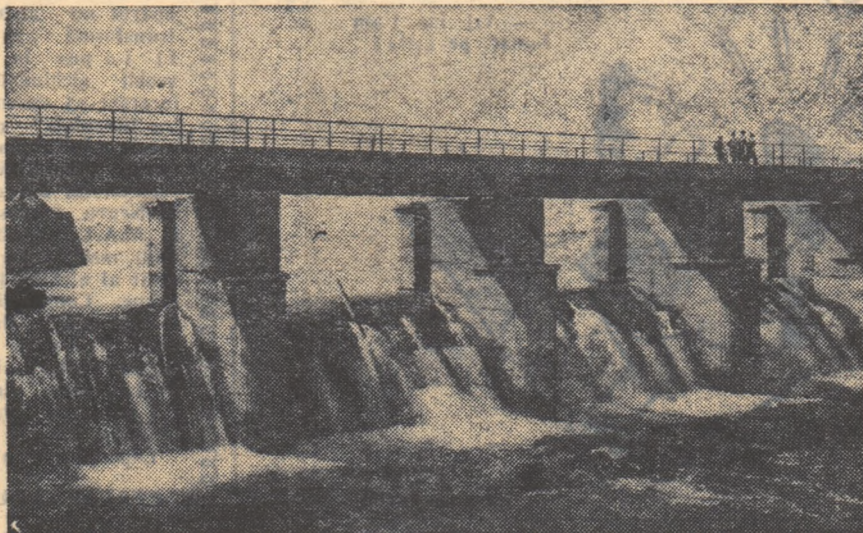
treaga Bulgaria sînt astăzi 7.673 de colective artistice de amatori cu peste 150.000 de membri.

Cea mai importantă caracteristică a activității artiștilor amatori stă în faptul că aceasta redă, la un înalt nivel artistic,

ideile și simțămintele poporului bulgar. La această activitate participă cu aceeași dragoste și entuziasm muncitori, țărani, cooperatori, elevi, studenți, oameni de diferite vârste și naționalități.

Mulți dintre artiștii amatori care s-au dovedit a fi deosebit de talentați sînt primiți să studieze la conservatorul muzical de stat și la Institutul superior de artă teatrală „Crăstin Sarafov” din Sofia. Acestora statul le acordă burse și alte înlesniri.

Sîntem mîndri că activitatea artistică de amatori în țara noastră a ajuns la un asemenea grad de dezvoltare încît ea s-a transformat într-unul dintre mijloacele cele mai puternice în realizarea revoluției culturale din R.P. Bulgaria.

Barajul „Gheorghj Dimitrov”, construit în anii puterii populare.

ACUL SI AȚA

de Tudor Arghezi

Nenea Acul, țafa Ața
Își pierdură dimineața
Pe un col
De postav sau șeviot.
Nu prea știa porecia lor,
Pentru că nu sînt croitor.

Acul zise: — Ce ai azi
De te-ncurci mereu și cazii?
Cînd te rupi și cînd te-anozi
La un fir cu două cozi.

Ața zise: — Tu mi-o spui,
Cînd mă duci așa, hai-hui?
Ia mai bine ține-ți gura
Și fă drept împunsătura.
Văd că lucrul nu ți-e drag,
Coiș de-o zi la un nădrag
Și nu te-am văzut în stare
Să pul niște buzunare.
Te-ai faturs de-atîtea ori
De la bumbi la cheatori
Și cu toate că ți-am spus
Că-l pul strîmb, mai jos, mai

Ca un încăpăținat
Tu nici nu m-ai ascultat.
Și clientul și patronul
Au văzut că pantalonul
Încercat a treia oară
Tot îl roade
Și nu-l vine cumsecade.
Ia nu te mai îngîmfa,
Lua te-ar naiba să te ia.
Cine treaba nu și-o știe
Ia o altă meserie.

Zise Acul: — Stai nișel.
Cirpa-nfruntă pe oșel?
Te-am simțit de-o vreme, Ața
Că ajungi cam îndrăzneț.
Altă treabă nu mai ai,
De te ții de mine scai?
Nu mai pot să fac un pas,
Că-mi dai una peste nas.
Numai să nu-ți pară rău —

Fii, mă rog, de capul tău.
Nu-i destulă o rușine,
Ca un maș c-atîral de mine.
Mult o să te mai răbd și car
Parcă ți-aș fi fost măgar.
Nu vezi c-ai îmbătrînit?
Cicăleala te-a băbit
Și, din neagră, ai albit.
Tu știi ce fuseseși: ața?
Îți dă, uite, și mustața.
Cînd m-am însurat cu tine
Nu te săturai de bine.
Ai uitat, de cînd te-am luat
De pe ghem, că ți-s bărbat?

— Uite cine mă lavață!
Îi răspunde țafa Ața.
Un strîljit, un găunos,
Încercat bărbat frumos.
Uită și el că, la zor,
L-am primit, de milă, chior.
De m-aș lua după sudalme,
L-aș cirpi și două palme.

La această sindrolle
A sărit dintr-o cutie
Acul boni cu gămălie,
Care nu se prea pricepe
Cît și celălalt să-nșepe.
Unde-l pul acolo șade,
Că e tare cumsecade.
Și s-a mîș virit să fie
Și o copcă mărturie.
Și un nasture, țipîl,
De cămașe de copil.
Mai pindea și-un crocodil
Cu gingiile căscate
Pînă pe la jumătate,
Gros în făci și ascuțit,
Foartecele de croit.

Dar cînd fuse — deodată —
Cearta mai întăritată,
A intrat, cum s-a făcut,
O mașină de cusut.

Epigrame

Întreprinderea de construcții Botoșani tărăgănează de doi ani reparația școlii din Pădureni.
Trîști, își zic bleșii școlari:
— Ce situație anormală!
Totmai dinșii, oameni mari,
Ne... trag chiulul de la școală?

La bibliotecă din Dobrești, raionul Gură Juiului, nu se împrumută cărțile acasă, pe motiv că se pierd.

La Dobrești, o-ntreagă lume
A vorbit de multe ori,
Ca de: nu se pierd volume,
Se pierd... zeci de cititori

Căminul cultural din Sprincenata, raionul Tg. Frumos, este lipsit de orice fel de activitate.

Te gîndești, cînd vezi căminul
Stînd închis și de pomani:
— O fi el în Sprincenata
Însă nu e pe sprincenă!

V. D. POPA

Vă prezentăm pe tehnicianul agricol Tudor Petru din comuna Noul Săsesc, raionul Sighișoara. Nu pentru că ar constitui un exemplu, ci pentru că, în legătură cu persoana dumisale, există două păreri: „nu-i așa tehnician cum nu-s eu popă” (zic unii, printre care și corespondentul nostru, Gritto Iosif), iar alții, a lehamite, spun: „malagambist sută la sută”!
— Săracii, cum se mai miră!... N-au mai văzut ei așa agent agricol pe teren!

Scrisorile lui Ilie Poznașu

Mai deunăzi treceam prin pădurea cantonului silvic Cornești din raionul Tg. Jiu. În fața mea, pe drumeaș, un car încărcat dolidora cu lemne, scriștia din încheieturi. Gospodarul își îndemna mai cu vorba, mai cu biciușca, boii cea, hăis...
— Da' ce faci cu atîtea lemne, bre omule? — intrai eu în vorbă.
— Ce să fac? Casă!
— Zău? Și e bun lemnul ăsta de așa ceva?
— Oho! E lemn de construcție... calitatea întii...
— Atunci trebuie să te coste tare mult — zic eu.

La început, omul a cam scădat-o, apoi mi-a mărturisit cinstii:
— Am mișcat și eu nițel din urechi... Dacă ai nevoie de lemne, te învăț eu ce să faci. Îl iei pe nea Opriță la un păhărel de vin...
— Care Opriță? — făcui eu mirat.
— Cum, nu-l cunoști pe nea Ion Opriță, pădurarul nostru? Ehe! Ce nu face nea Opriță?! Dacă-l mulțumești cum trebuie, e în s'are să-ți aducă toată pădurea în bățatură.
— Zău bre, așa merge? Și nu scriștie pe nicăieri?
— Cum o să scriștie, dacă ungi bine?
— Și cei de la ocolul silvic știu despre povestea asta?
— Ba bine că nu. Dar nu știi vorba aia? „Hoțul nedovedit e negușor cinstit”... Cei de la ocol zic că nu se poate și că măsurile se iau numai atunci cînd e prins asupra faptului, cînd există corp delict...
— Aha, îmi zisei eu. Lasă că i-o coc eu, neică.
— Uite-l că vine din urmă nea Opriță. Du-te, du-te la el repede și nu uita să miști frumos din urechi, — mă împinșe gospodarul.
— Mă îndrept eu către pădurar, și îl iau, mă rog, frumos...
— Să vezi, nene Opriță... am o mare rugăminte...
— Eu credeam că ai nevoie de lemne — se răsti el la mine.
— Da, da, de lemne, bineînțeles — îngăimai eu.
— Ei, ce fel de lemne ți trebuie? Ia spune, de construcție, nu?
— Exact. De căptiori.
— Se face, se face, am chiar o căruță cu mine. Hm, îți dau, sigur că-ți dau, și de ce mă rog să nu-ți dau, dar...
— Nici o grijă, nene Opriță. Oameni sîntem...

Ei, și după ce am mișcat eu frumusețea din urechi, m-am ales cu un car de lemne de toată frumusețea.
— Și acum unde le duci? mă întrebă pădurarul.
— Unde vrei să le duc? Acasă, la Tg. Jiu, că doar de-acolo sînt.
— Da? Foarte bine. Atunci mergem împreună, fiindcă am și eu niște treburi pe la oraș. Dar ia spune, căruța știi s-o mii?
— Oho! Și pusei mina pe hături, că doar atîta așteptam. Merserăm noi așa legănat, pe drum de țară, vreme de mai multe ceasuri. Pădurarul meu adormise bușean. Cînd s-a trezit, arăta mai rău ca o curcă

plouată. Îi pierise de-a binelea glăsciorul. Se găsea în curtea ocolului silvic din Tg. Jiu! Și unde mai pui că în mijlocul salariaților care-l înconjuraseră era și șeful ocolului!
— Și uite așa; au vrut corpul delict din pădure? Ei bine, odată cu corpul delict eu le-am adus și uscătura cea mai găunoasă din pădure: pe pădurarul Ion Opriță în carne și oase!
— Să se mai plîngă cei de la ocol și acum dacă le dă mina. S-auzim de bine.

Ilie Poznașu

Halal paznic!

Ilie Stoica de la G.A.C. Murgeanca, regiunea București, era paznic la balta „Strachina”. În loc să păzească peștele, el pescuia pe ascuns cu braconierii.

— Nu ți-ai fi rușine? Tu, în loc să ne păzești, ne pescuiești?

Parazitul

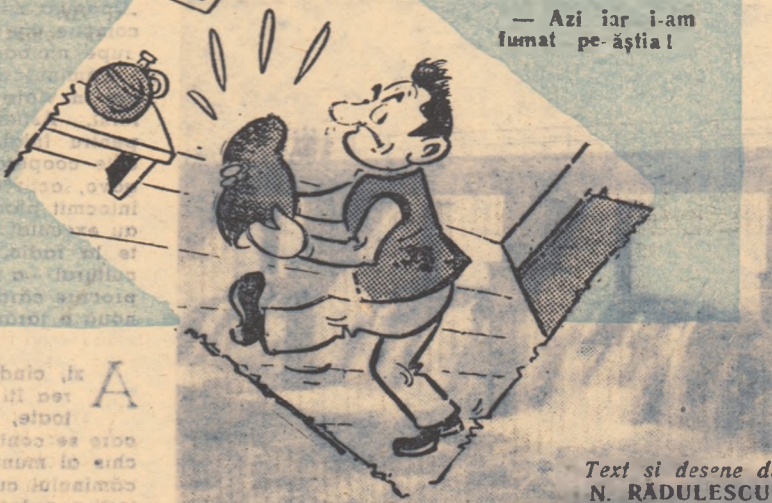
Petz Henric, de la atelierul de țimplărie al G.A.C. Cărpintz, regiunea Timișoara, stă și lumează toată ziua. Cînd e vorba de norme, inseria pe numele lui o parle din lucrul făcut de ceilalți țimplari. Așa că întdeauna, fără să muncească, el „și realizează” norma.

— Azi iar i-am lumat pe-ăștia!

Unul care își fură căciula

Ion Popescu din G.A.C. comuna Hirșești, satul Ciobani, regiunea Pitești, s-a înscris în gospodăria colectivă de formă. El nu se duce la muncă, motivînd că are treburi acasă.

— Unde s-o ascund?

„Alchimistul” din comuna Radu-Negru

Cititorii noștri din comuna Radu-Negru, raionul Călărași, ne-au semnalat un eveniment senzațional: în comuna lor a apărut un alchimist care transformă apa în bani! El i-a pus în umbră pe vechii alchimisti, care au încercat să descopere „piatra filozofală” cu ajutorul căreia nădăjduiau să transforme orice metal în aur. Alchimistul din comuna Radu-Negru, modest gestionar la M.A.T., poartă un nume mult mai puțin răsunător decît al alchimistilor din vechime: Constantin Cișmașu — nume care, după cum se vede, face parte din familia substantivului „cișmea”. Tot de la cișmea vine și malariea primă pe care o folosește: apa.
Experiențele întreprinse de

Constantin Cișmașu, asistat la tețghea de mult zeloasa lui consoartă Anica, sînt extrem de simple: adăparea rachului cu apă, „diluarea alcoolului”, — cum ar relata el în limbaj „științific”. Obiectivul experiențelor este deci „transmutarea” apei, transformarea ei în bani.
Cine va dori să cunoască părerea consumatorilor despre susținutele experiențe pe care Cișmașu le face de vreo doi ani încoace, va căuta zadarnic condica de sugestii și reclamații a M.A.T.-ului. „Alchimistul” a avut grijă s-o ascundă. Probabil că vrea să încerce „transmutarea” asupra lui însuși și să se transforme... în basma curată. Experiență care, sîntem convinși, nu-i va reuși.
NICOLAE CULCEA

Text și desene de N. RĂDULESCU